



ת"פ 62083/06/13 - מדינת ישראל נגד אחמד אבו רמוז

בית משפט השלום בירושלים

30 אפריל 2015

ת"פ 62083-06-13 מדינת ישראל נ' אבו רמוז

בפני כב' השופטת דנה כהן-לקח
בעניין: מדינת ישראל

נגד

אחמד אבו רמוז

גזר דין

רקע

1. ביום 11.6.2014 הורשע הנאשם על-יסוד הודאתו בעבירה של ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 274(2) בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק).

בהתאם לנטען בכתב-האישום המתוקן, במהלך יום ירושלים, 8.5.2013, בסמוך לשעה 17:00, החל אירוע הפרת סדר באזור התחנה המרכזית החדשה בדרך שער שכם בירושלים, וזאת לאחר שמספר צירים פונו על-ידי המשטרה על-מנת לאפשר את מעבר "ריקוד הדגלים" בסמוך. אירוע הפרת הסדר כלל זריקת אבנים לעבר שוטרים ועוברים ושבים במקום. בסמוך לשעה 17:30, הנאשם, אשר היה אותה עת במקום, זרק בקבוק זכוכית לעבר השוטרים שאבטחו את המקום. הבקבוק נפל בסמוך לשוטרים, אך לא פגע בהם. בכל אלה הודה הנאשם, ובגין כך הורשע בעבירה שיוחסה לו.

2. במסגרת הסדר-הטיעון, לא הגיעו הצדדים להסכמה לעניין העונש, וכל צד נותר חופשי בטיעונו. נוכח גילו של הנאשם הוא הופנה לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר בעניינו. כמו-כן, לאחר שמיעת הטיעונים לעונש, ראיתי להפנות את הנאשם להכנת חוות-דעת של הממונה על עבודות השירות.

תסקיר שירות המבחן וחוות-דעת הממונה

3. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם כבן 19, רווק, נעדר עבר פלילי, בן למשפחה בת 7 נפשות, מתגורר עם אמו ואחיו בענאתה החדשה בשכירות. לדברי הנאשם, אביו היה קבלן בתחום האינסטלציה, הצליח בעיסוקו ודאג לצרכי המשפחה. עם זאת, לפני כארבע שנים האב נקלע לחובות כספיים (ככל הידוע לנאשם על רקע מעורבותו של האב בהימורים), ואז עברה המשפחה מראס אל עמוד לענאתה החדשה וחייהם השתנו באופן שלילי וקיצוני. הנאשם ציין



כי האב הטיל עליו את הדאגה לפרנסת המשפחה (לאמו, לשתי אחיותיו הגדולות ולאחיו הקטנים שעודם תלמידים בבית-ספר) וכי הוא מגיע כעת לביתם לעיתים רחוקות בלבד. נוכח האמור, עזב הנאשם את לימודיו לאחר 10 שנות לימוד על-אף שרצה להמשיך בלימודים (הנאשם ביטא תסכול וכעס על-כך שנאלץ להפסיק את לימודיו). בלית ברירה, החל הנאשם לעבוד על-מנת לסייע בפרנסת המשפחה. כיום הנאשם עובד כשכיר עם קבלן בתחום החשמל.

אשר לעבירה נשוא התיק שבכותרת - הנאשם נטל אחריות והביע חרטה על המיוחס לו בכתב-האישום המתוקן. הנאשם שלל כוונה לפגיעה מתוכננת בשוטר. לדבריו, לפני ביצוע העבירה אביו יצר עמו קשר והתייחס אליו באופן פוגעני. הנאשם הרגיש כעס רב, ולדבריו באותו הרגע חש כי הפתרון היחיד למצבו הנו ביצוע עבירה וכניסה לכלא. להערכת שירות המבחן, הרקע לביצוע העבירה הנו תחושת תסכול ובלבול סביב יחסיו המורכבים של הנאשם עם אביו, לצד קשיים בהתמודדות מול מטלות שונות להן נדרש, אשר אינן תואמות את יכולותיו ואת גילו. ההתרשמות היא כי בעת ביצוע העבירה באו לידי ביטוי התסכול, הכעס והמצוקה המורכבים שחש הנאשם, בניסיון לא בונה ולא שקול להביא לשחרורם. שירות המבחן אף ציין כי בשיחה שקיים עם הנאשם ניכר היה כי הוא מוצף רגשית עקב מצבו האישי. לצד זאת, ההתרשמות היא כי ההליך הפלילי מעורר אפקט הרתעתי ומחדד את גבולות המותר והאסור עבור הנאשם שמתחרט על מעשיו. עוד צוין כי הנאשם מגלה חשש מכניסתו למאסר בפועל מאחורי סורג ובריא.

עמדת שירות המבחן היא כי הנאשם מתמודד עם מציאות חיים מורכבת, אותה הוא מתקשה לקבל. הנאשם נושא מטענים רגשיים שטרם עובדו על רקע יחסיו עם אביו, וכן מתמודד עם בניית זהותו באופן לא בונה, אשר בא לידי ביטוי בביצוע העבירה הנוכחית. להערכת שירות המבחן, כל אלה עלולים להוות גורמי סיכון להישנות התנהגות עבריינית נוספת בעתיד. לצד זאת, שירות המבחן ציין כי על אף הקשיים עמם מתמודד הנאשם, הוא מגלה אחריות למשפחתו ולתעסוקתו ומגלה רצון לניהול אורח חיים תקין. הנאשם מבין את משמעות הפרת החוק ואת השלכותיה על המשך חייו, לוקח אחריות ומבטא חרטה. הנאשם הביע מוטיבציה ומוכנות להשתלב בהליך טיפולי. להערכת שירות המבחן, כל אלה מהווים גורמי סיכוי לשיקום.

במישור ההמלצה - שירות המבחן ציין כי בתיק זה הוא רואה חשיבות לבחון הליכה בכיוון השיקומי. בהתאם לכך, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף של 220 שעות, מאסר מותנה, וכן צו מבחן למשך שנה, במהלכה יפעל שירות המבחן לשילוב הנאשם בטיפול המתאים לצרכיו.

4. מחוות-דעת הממונה על עבודות השירות מיום 24.3.2015 עולה כי הנאשם נמצא מתאים לביצוע עבודות שירות.

טיעוני הצדדים לעונש

5. באת-כוח המאשימה, הגב' ורד דרעי, טענה כי מתחם הענישה ההולמת נע מ-6 עד 15 חודשי מאסר בפועל. בנסיבות העניין, עתרה המאשימה להשית על הנאשם עונש שימוקם ברף האמצעי של המתחם עקב הצורך בהרתעת הרבים, וטענה כי יש להטיל על הנאשם מספר חודשי מאסר בפועל לריצוי ממש. בנוסף, ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם מאסר על-תנאי וקנס כספי.



6. מנגד, בא-כוח הנאשם, עו"ד אנואר אבו לאפי, עמד על מכלול הנסיבות לקולא בעניין מרשו, תוך שהדגיש כי העבירה לא בוצעה על רקע אידיאולוגי. בהתחשב בכך, עתר הסנגור לאמץ את המלצת שירות המבחן בעניינו של הנאשם ולהטיל עליו צו של"צ, מאסר מותנה וצו מבחן.

הנאשם בדבריו לפני עמד על נסיבותיו האישיות המורכבות ועל כך שלמורת רוחו נאלץ לעזוב את לימודיו כדי לפרנס את המשפחה. הנאשם ביקש להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל, על-מנת למנוע פגיעה במשפחתו ובפרנסתה.

מתחם העונש ההולם

7. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם את מעשי העבירה בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

בכל הנוגע לערכים החברתיים שנפגעו - העבירה בגינה הורשע הנאשם טומנת בחובה סיכון לשלומם של העוסקים במלאכת אכיפת החוק, וכן פגיעה ממשית בסדר הציבורי ובעקרון שלטון החוק.

בחנית **נסיבות ביצוע העבירה** במקרה שלפני מלמדת כי הנאשם השליך בקבוק זכוכית לעבר שוטרים בתפקיד, במסגרת הפרת סדר שהתרחשה ביום ירושלים (במהלך האירוע נזרקו אבנים לעבר שוטרים ועובדי אורח במקום, אולם הדבר אינו מיוחס לנאשם). לצד החומרה הגלומה במעשיו של הנאשם, יש ליתן את הדעת לכך שלמעשה לא קדם תכנון או הצטיידות מוקדמת (מדובר ככל הנראה בבקבוק שתייה). כמו-כן, לנאשם לא מיוחסת עבירה נלווית נוספת (כגון התפרעות). לכך יש להוסיף כי הבקבוק שהשליך הנאשם לא פגע במי מהשוטרים ואף לא נטען כי נפגעו שוטרים במהלך האירוע בכללותו. לבסוף, התחשבותי בכך שמכלול החומר שלפני עולה כי **הסיבה** שהובילה את הנאשם לביצוע המעשים לא הייתה אידיאולוגית, אלא נבעה מרגשות תסכול וכעס שהנאשם חש כלפי אביו עמו התווכח זמן קצר לפני ביצוע העבירה, על רקע רגשות כעס ונטישה שהנאשם חש כלפי האב. נראה, אפוא, כי מדובר במעשה שנבע מטעות רגעית, ולא במעשה שבוצע במחשבה תחילה.

8. בחנית **מדיניות הענישה הנהוגה** מלמדת כי בתי-המשפט נוהגים להטיל במקרים דומים של יידוי חפץ קשה במהלך הפרת סדר לעבר שוטרים בתפקיד, עונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח. לצד זאת, ניתן לאתר מקרים - שאינם מעידים על הכלל - בהם הוטלו בגין העבירה הנדונה עונשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, וזאת אף כאשר נסיבות ביצוע העבירה היו חמורות יותר ביחס למקרה דנן (ראו למשל: עפ"ג (מחוזי י-ם) 40089-02-14 מדינת ישראל נ' עלי (8.5.2014); עפ"ג (מחוזי י-ם) 56746-06-13 מדינת ישראל נ' כטיב (27.10.2013); עפ"ג (מחוזי י-ם) 26725-03-13 מדינת ישראל נ' קניפפלמכר (30.5.2013); עפ"ג (מחוזי ב"ש) 20260-06-12 מדינת ישראל נ' אבו מדעם (7.11.2012)).



9. בהתחשב בעקרון המנחה של ההלימה; בהתחשב בערכים שנפגעו ובעוצמת הפגיעה בערכים אלה; בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה; ובהתחשב במדיניות הענישה הנוגת; אני סבורה כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן **נע ממספר בודד של חודשי מאסר בפועל ועד שנת מאסר בפועל**.

אבהיר כי לא ראיתי לסטות ממתחם הענישה ההולמת לחומרה מטעמי הגנה על שלום הציבור, ואף לא ראיתי לסטות ממנו לקולא משיקולי שיקום.

העונש המתאים

10. לצורך גזירת העונש בגדרי המתחם שקבעתי, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40יא לחוק העונשין:

לחובת הנאשם שקלתי את חומרת המעשים ואת הצורך להעביר מסר עונשי ברור, שירתיע את היחיד ואת הרבים מפני הישנותם. כמו כן, עומדים גורמי הסיכון עליהם עמד שירות המבחן בתסקירו כמפורט לעיל. בהתחשב בכך, לא ראיתי להסתפק בעונש של"צ כהמלצת שירות המבחן, שכן משמעות הדבר תהיה סטייה ניכרת מהרף התחתון של מתחם הענישה ההולמת תוך פגיעה בלתי מידתית בשיקולי ענישה אחרים כדוגמת הלימה, גמול והרתעה.

לקולא, שקלתי את הודאת הנאשם בעובדות כתב-האישום המתוקן, את נטילת האחריות ואת הבעת החרטה הכנה מצדו. עוד ניתן משקל לכך שהנאשם נעדר עבר פלילי וזו מעידתו הראשונה והיחידה בפלילים. כמו-כן, שקלתי את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, את העובדה שנאלץ לעזוב את לימודיו ולפרנס את משפחתו על-אף רצונו הברור להוסיף וללמוד, ואת יחסיו המורכבים עם אביו (כאמור, רגשות התסכול והכעס שחש הנאשם עקב כך, הם ככל הנראה אלה שהובילו אותו לביצוע העבירות, ולא מניע אידיאולוגי). עוד שקלתי את גילו הצעיר של הנאשם כיום ואת היותו בגיר-צעיר כבן 18 (קרי- על סף קטינות) בעת ביצוע העבירה (למונח "בגירים-צעירים" ולהשפעתו על מלאכת גזירת הדין, ראו: ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל (25.6.2013)). יוער כי הנאשם היה עצור במסגרת תיק זה יום אחד ולאחר מכן שהה בתנאי מעצר בית מלא 14 ימים נוספים (לאחריהם התאפשרה יציאתו לעבודה).

11. באיזון בין מכלול השיקולים, אני סבורה כי הטלת עונש מאסר בפועל ממש (לריצוי מאחורי סורג ובריח) כמבוקש על-ידי המאשימה, יפגע יתר על המידה בנאשם בשים לב למכלול הנסיבות לקולא (לרבות: ההודאה, החרטה, היות המעשה טעות רגעית שלא נבעה ממניע אידיאולוגי, הגיל הצעיר על סף קטינות בעת ביצוע המעשים, והעובדה שלמרבה המזל לא נגרם נזק ממשי). בנסיבותיו הייחודיות של תיק זה, ותוך שמודגש כי אין בכך כדי להעיד על דרך המלך, אני סבורה כי ניתן לאפשר לנאשם לרצות את עונש המאסר בפועל בדרך של עבודות שירות, אך זאת לתקופה המקסימאלית האפשרית לפי חוק. בנוסף, אני רואה להטיל על הנאשם מאסר מותנה וכן להעמידו בצו מבחן (בעניין זה אני מקבלת את המלצת התסקיר). נוכח מצבם הכלכלי הקשה של הנאשם ובני משפחתו אותם הוא מפרנס, נמנעתי מהטלת קנס כספי.



סוף דבר

12. נוכח מכלול הטעמים המפורטים לעיל, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. 6 חודשי מאסר בפועל, אותם יוכל הנאשם לרצות בעבודות שירות כפי שקבע הממונה על עבודות השירות בחוות-דעתו.

על הנאשם להתייצב לריצוי עונשו ביום 29.7.2015 עד השעה 10:00 במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות, ליד כלא באר-שבע.

מובהר כי על הנאשם לעדכן את משרד הממונה בכל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו. כמו כן, מוזהר הנאשם כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח ובביקורות הפתע, וכי כל הפרה בתנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר בין כותלי בית הכלא.

ב. הנאשם יהיה נתון לפיקוח קצין מבחן למשך שנה מהיום, וישתתף בכל תכנית טיפולית שיציע שירות המבחן וזאת כחלק מתנאי המבחן.

הנאשם מוזהר כי אם יפר את תנאי המבחן, תימסר הודעה על כך לבית-המשפט, אשר מוסמך לקיים דיון מחודש בגזר-הדין של הנאשם.

ג. מאסר על-תנאי לתקופה של 3 חודשים למשך שלוש שנים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה של תקיפת שוטר מסוג עוון.

ד. מאסר על-תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך שלוש שנים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה של תקיפת שוטר מסוג פשע.

המזכירות תמצא העתק פרוטוקול זה לשירות המבחן למבוגרים וכן לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"א אייר תשע"ה, 30 אפריל 2015, במעמד הצדדים.